

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: EFEKTY

Gimnazjum Publiczne
Uher

Lubelski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Lublinie

Przebieg ewaluacji

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł, od: dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców (tych, których dzieci brały udział w badaniu), partnerów szkoły (lub placówki) przy wykorzystaniu różnych metod badawczych (w tym obserwację szkoły i zajęć lekcyjnych). Dzięki temu ewaluacja zewnętrzna daje wyniki o dużej wiarygodności. Jest profesjonalnie zaplanowana i wykonywana, a niezwiązani z badaną szkołą (lub placówką) wykonawcy zapewniają obiektywność.

Badanie zostało zrealizowane w dniach 09-06-2010 - 15-06-2010 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Krystyna Sawicka, Anna Tusińska. Badaniem objęto 38 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 21 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 15 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły: efekty działalności dydaktycznej i wychowawczej.

Informacja o szkole

Nazwa placówki	Gimnazjum Publiczne
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Uher
Ulica	Uher
Numer	32
Kod pocztowy	22-100
Urząd pocztowy	Chełm
Telefon	
Fax	
Www	
Regon	11070983900017
Publiczność	Publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	Brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	86
Oddziały	4
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0
Średnia liczba uczących się w oddziale	21.5
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	LUBELSKIE (06)
Powiat	Powiat chełmski (03)
Gmina	Chełm (03)
Typ gminy	
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wyniki ewaluacji

Obszar: Efekty

Wymaganie: Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe

Komentarz:

Zgromadzone w trakcie badania dane potwierdzają, że w szkole prowadzi się analizę wyników egzaminu, stosuje się jakościowe i ilościowe metody do przeprowadzenia tej analizy. Analizę wyników egzaminów zewnętrznych przeprowadza się zarówno na poziomie zespołów klasowych oraz na poziomie wyników pojedynczych uczniów. Za przeprowadzenie analizy odpowiedzialny jest wychowawca, jednak w procesie analizy biorą udział zespoły nauczycieli. Analizie ilościowej podlega szereg danych, brane są pod uwagę wszystkie miary statystyczne, które dają informację o wynikach egzaminu, wskaźnik łatwości jest analizowany w odniesieniu do klasy. Wyniki szkoły są porównywane z wynikami uzyskanymi przez gimnazja w gminie, w powiecie oraz z gimnazjami, które piły egzamin w rejonie OKE w Krakowie. Jakościowa analiza, według dyrektora i nauczycieli, to stopień opanowania wszystkich standardów egzaminacyjnych w porównaniu z ubiegłymi latami; stopień opanowania umiejętności objętych egzaminem, porównanie EWD z ostatnich dwóch lat, porównanie wyników egzaminu zewnętrznego z wynikami klasyfikacji rocznej. Istotny jest również dla szkoły czynnik środowiskowy, wyniki są analizowane biorąc pod uwagę środowisko uczniów. Określone są mocne i słabe strony dla poszczególnych części egzaminu. Na tej podstawie formułowane są wnioski oraz planowane działania naprawcze. Warto podkreślić, że wyniki są analizowane odrębnie przez każdego nauczyciela uczącego w gimnazjum i stanowią podstawę do podejmowania działań indywidualnie przez nauczycieli na poszczególnych przedmiotach. Zdaniem respondentów biorących udział w wywiadzie wszystkie wnioski są wdrażane i przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Spośród wymienianych przez nauczycieli i dyrektora działań na podkreślenie zasługuje realizacja programu naprawczego, nauczyciele wdrażają elementy tego programu na każdych zajęciach lekcyjnych, systematycznie kształcą umiejętności przewidziane w podstawie programowej, przygotowują do egzaminu, modyfikują plany pracy zwiększając m.in. liczbę zadań dotyczących rozwijania tych umiejętności (standardy), które wg. analizy sprawiły uczniom problemy, W ramach programu naprawczego konsekwentnie jest realizowana współpraca z rodzicami. Na zajęciach dodatkowych nauczyciele również doskonaliły te umiejętności, które sprawiają problem np. rozprawka na języku polskim. Uczniowie mają prowadzoną systematyczną diagnozę i monitorowanie wiadomości i umiejętności. Kolejny wniosek realizowany przez szkołę to wzmocnienie więzi uczniów ze szkołą, po to, by uczniom zależało na wynikach tego egzaminu. Szkoła organizowała różnorodne działania w tym zakresie np. wspólne wyjazdy razem z rodzicami, rozmowy z uczniami. Te działania, w opinii pani dyrektor i nauczycieli, przyniosły wzrost efektów kształcenia, wynik egzaminu gimnazjalnego poprawił się w skali staninowej oraz wzrosła liczba punktów uzyskiwanych przez uczniów (zwłaszcza w części humanistycznej). Wszyscy nauczyciele potwierdzają, że znają wnioski z analizy wyników egzaminu. Z dokumentacji szkolnej oraz z informacji uzyskanej od nauczycieli wynika, że te wiadomości są przekazywane rodzicom. Uczestniczący w wywiadzie grupowym partnerzy społeczni potwierdzali efekty pracy gimnazjum podając różne przykłady, szczególnie zwracali uwagę na uspołecznienie młodzieży i wychowanie patriotyczne. Podkreślali wyniki osiągane w konkursach i turniejach osiągane przez młodzież tańczącą w Zespole Pieśni i Tańca "Uherzacy". Dzieci z trudnościami edukacyjnymi, zdaniem partnerów są diagnozowane i praca z tymi dziećmi przynosi określone rezultaty, co jest widoczne przy kolejnych badaniach. W opinii partnerów, według informacji jaką mają z OKE, wyniki egzaminów są zwiększające systematycznie od dwóch lat. Uczniowie gimnazjum mają przyznawane stypendia za osiągnięcia dydaktyczne. Stypendia te są przyznawane dla uczniów, którzy mają średnią powyżej 5,0. Służą m.in. docenieniu sukcesów młodzieży w obecności rodziców i wychowawców. Zdaniem respondentów, stypendia są miernikiem efektów kształcenia. Analizowane dokumenty potwierdzają tendencję wzrostową osiąganych przez szkołę wyników z egzaminu gimnazjalnego w skali standardowej dziewiątki: rok 2006/2007 stanin 4 (niżej średni) śr. pkt. 20,4 2007/2008 stanin 5 (średni) śr. pkt. 24,6 2008/2009 stanin 5 (średni) śr. pkt. 26,4. W roku szkolnym 2008/2009 uczniowie byli nadal w stanie 5, ale z wyższą liczbą punktów niż w roku poprzednim. Podejmowane przez gimnazjum różnorodne działania w kierunku analizy wyników egzaminów zewnętrznych dały

efekty w postaci wzrostu wyników egzaminu. Szczególnie jest to widoczne w przypadku części humanistycznej, gdzie biorąc pod uwagę Edukacyjną Wartość Dodaną, szkoła uzyskała miano szkoły sukcesu, w przypadku części matematyczno-przyrodniczej widoczne jest również przesunięcie z pozycji "szkoły wspierającej" w kierunku "szkoły sukcesu". W opinii dyrektora i nauczycieli, podejmowanie czynności w zakresie analiz oraz wynikające z tego działania są zasadne i nadal będą kontynuowane m.in. ze względu na środowisko, w jakim funkcjonuje szkoła.

Przedstawione powyżej dane świadczą o wysokim poziomie zaangażowania w analizę danych oraz o jakości tych działań. Efektem pracy jest wzrost wyników z egzaminu, chociaż działania w tym kierunku winny być nadal kontynuowane.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności

Komentarz:

Jak wynika z informacji uzyskanych z badanych źródeł, uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej dla gimnazjum. Zdaniem nauczycieli biorących udział w wywiadzie potwierdzeniem powyższej tezy jest promocja uczniów do następnej klasy, wyniki egzaminów zewnętrznych, udział w konkursach, gdzie są wymagane wiadomości i umiejętności wykraczające poza podstawę programową oraz umiejętności w posługiwaniu się językiem obcym. Ankietowani nauczyciele na skali od 1 do 8, na pytanie "W jakim stopniu Pana/Pani uczniowie osiągnęli w poprzednim roku szkolnym wiadomości i umiejętności opisane w podstawie programowej?" - najczęściej wskazywali stopień 7 (6 z 14 osób), 4 osoby - stopień 8, 3 - 6 stopień, 1 osoba stopień 5. W opinii uczestniczących w wywiadzie partnerów szkoły, uczniowie nabywają w szkole wiele przydatnych umiejętności. W szczególności podkreślali umiejętności językowe, które są widoczne w kontaktach z uczniami z innych krajów. Jak deklarowali partnerzy społeczni szkoły, młodzież jest aktywna na rzecz osób starszych ze środowiska, szanuje mienie, nie sprawia problemów wychowawczych.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów uwzględniając ich możliwości rozwojowe. Jak wynika z informacji uzyskanej od dyrektora, w gimnazjum funkcjonuje system monitorowania procesu nabywania wiedzy i umiejętności zgodnych z podstawą programową uczniów polegający na stałej analizie procesu dydaktycznego przez działające w szkole zespoły programowe. Zespoły składają półroczne i roczne raporty z realizacji materiału programowego przeznaczonego do danego oddziału ze szczególnym zwróceniem uwagi na podstawę programową. Prowadzenie analizy osiągnięć uczniów potwierdzają wszyscy ankietowani nauczyciele. Zdaniem respondentów analizowane są osiągnięcia uczniów poprzez: sprawdziany przedmiotowe, dyrektorskie, sprawdziany próbne, ponadto uczniowie piszą indywidualne prace, przygotowują plakaty. Analizowany jest również udział młodzieży w konkursach. Uczniowie systematycznie osiągają sukcesy w różnego rodzaju konkursach: sportowych, artystycznych, tematycznych na terenie gminy, powiatu, województwa. Biorą również udział w konkursach na szczeblu międzynarodowym. Dokumentacja szkolna potwierdza przeprowadzanie sprawdzianów z zakresu poszczególnych przedmiotów oraz analizę tych sprawdzianów. W protokołach rady pedagogicznej są informacje na temat analizy udziału uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych m.in. sportowych na terenie gminy, powiatu i województwa, matematycznych - "Akademia wiedzy", "Oxford", "Stypentia matematyczna", plastycznych - "Moja ulubiona lektura w komiksie", "Palmy i pisanki wielkanocne".

Z informacji zawartych w dostępnych źródłach wynika, że brane są pod uwagę różne kierunki pracy z uczniem tak, aby uczeń osiągał wyniki w szkole na miarę jego możliwości. W klasie I gimnazjum przeprowadzany jest test diagnozujący, analizowane są możliwości uczniów na podstawie tego testu oraz na podstawie sprawdzianu po klasie szóstej. Nauczyciele rozmawiają o wynikach uczniów i ich postępach oraz o prowadzonych obserwacjach. Ustalone kierunki pracy dotyczące danego ucznia są dyskutowane z rodzicami. Na podstawie stosownych wskazań z poradni oraz obserwacji nauczycieli, dla ucznia z trudnościami dostosowywany jest np. czas pracy danego dziecka do jego możliwości, dzieci są odpowiednio motywowane, różnicowane są zadania, dostosowywany jest zakres treści, częściej dzieci te są kontrolowane. Nauczyciele opracowują indywidualne programy edukacyjne. Prowadzona jest również praca z dziećmi uzdolnionymi, w stosunku do tej grupy dzieci są opracowane odpowiednie wymagania. Ponadto, jak wynika z informacji uzyskanych od nauczycieli organizowane są odpowiednio do potrzeb zajęcia np: dla uczniów uzdolnionych plastycznie organizowane są wystawy w szkole,

uczniowie biorą udział w plenerach plastycznych organizowanych w Domu Pracy Twórczej w Uhrze. Dla dzieci uzdolnionych sportowo organizowane są zajęcia dodatkowe (SKS), poza tym biorą udział w turniejach, konkursach z zakresu różnych dyscyplin sportowych. Dzieci mogą rozwijać swoje zainteresowania również na kole dekoratorskim lub informatycznym.

W dokumentacji szkolnej (księga protokołów, księga uchwał) są informacje o przypadkach niepromowania w roku szkolnym 2008/2009 - dotyczy to 3 uczniów klasy II gimnazjum, w pozostałych klasach wszyscy uczniowie uzyskali promocję. W sprawozdaniach dotyczących realizacji podstawy z poszczególnych przedmiotów są wpisy świadczące o realizacji założonych treści programowych. W roku szkolnym 2007/2008 wszyscy uczniowie byli promowani.

W protokole rady pedagogicznej jest informacja o uzyskiwanych stypendiach naukowych, na zakończenie roku szkolnego 2008/2009 - 9 uczniów otrzymało takie stypendia, zdaniem respondentów stypendia świadczą o wynikach wykraczających poza podstawę programową. Na spotkaniu rady pedagogicznej przekazano informację o podjęciu decyzji o niepromowaniu w bieżącym roku szkolnym dwóch uczniów klasy I gimnazjum, główną przyczyną problemów z nauką, zdaniem nauczycieli i dyrektora, była bardzo niska frekwencja na zajęciach szkolnych.

Wyniki prowadzonych badań potwierdzają, że w szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczniów. W opinii dyrektora w szkole zdecydowanie podejmuje się działania dotyczące formułowania wniosków z analizy osiągnięć uczących się. Po dokonaniu analizy osiągnięć podejmowane są działania, które mają na celu niwelowanie słabych stron i wzmacnianie mocnych. Przykładem podanym przez nauczycieli biorących udział w wywiadzie była modyfikacja planów pod kątem możliwości uczniów oraz analiza realizacji podstawy programowej dwa razy do roku. Opracowane zostały do tego celu takie karty obserwacji realizacji podstawy programowej. Na podstawie takiej karty, nauczyciele wiedzą, które umiejętności z podstawy w przypadku każdego ucznia powinni jeszcze doskonalić. Na podstawie analizy podjęto działania mające na celu organizowanie w szkole dyżurów dla uczniów, którzy potrzebują dodatkowych konsultacji oraz pomocy koleżeńskiej. Zmodyfikowany został system oceniania. Jak poinformowali nauczyciele na radzie pedagogicznej modyfikacja polegała na opracowaniu ścisłych kryteriów oceniania i zasad poprawiania oceny.

Ankietowani uczniowie na pytanie: Czy Twoim zdaniem zajęcia lekcyjne w szkole są dostosowane do Twoich możliwości? Odpowiedzieli że, tak, dość często - 6 (37.5%), 10 osób - tak, bardzo często (62.5%). W ankiecie "Mój dzień" na pytanie: Czy Twoim zdaniem zajęcia lekcyjne, w których uczestniczyłeś dzisiaj były dostosowane do Twoich możliwości? Tak, dość często odpowiedziało 15 uczniów (71,43%), tak, bardzo często wskazało 5 uczniów (23,81%), odpowiedź: tak, bardzo rzadko zaznaczył 1 uczeń.

W gimnazjum dostrzega się możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Argumentami potwierdzającymi ten sąd są zebrane opinie respondentów. Ankietowani nauczyciele w skali od 1 do 8 w odniesieniu do stwierdzenia, czy uczniowie w większości są zdyscyplinowani wskazywali stopień 6 (11 z 14 nauczycieli) 3 osoby wskazały stopień 8. Oceniając w tej samej skali chęć uczniów do nauki, 7 osób wskazało stopień 6, 6 - stopień 7, 1 osoba wskazała stopień 8. Ankietowani nauczyciele wysoko ocenili uzyskiwanie przez uczniów lepszych wyników - 8 osób wskazało stopień 7, 2 - stopień 8, 6 osób zadeklarowało stopień 6 w skali od 1 do 8. W opinii rodziców oraz uczniów, nauczyciele wierzą w ich możliwości. Podczas wywiadu uczniowie podawali następujące argumenty: nauczyciele zostają po lekcjach, żeby pomóc w nauce, mobilizują do udziału w różnych konkursach, ponieważ wierzą, że uczniowie zdobędą punktowane miejsca. Zdaniem uczniów, nauczyciele motywują ich do pracy i doceniają tę pracę. Uczniowie są mobilizowani do trudnych zadań na lekcjach. Jeżeli, ktoś ma trudności z wykonaniem zadania to może liczyć na wsparcie nauczyciela. Zdaniem biorących udział w wywiadzie uczniów oraz rodziców nie było sytuacji, wskazującej, że nauczyciele okazują brak wiary. Ankietowani rodzice uczniów klasy II gimnazjum stwierdzili: 13 z 20, że raczej nauczyciele wierzą w możliwości uczniów, 6 osób stwierdziło, że zdecydowanie tak, 1 osoba zadeklarowała, że raczej nie.

Zdaniem dyrektora szkoły i nauczycieli w gimnazjum wdraża się wnioski z analizy uczących się. Podejmowane działania wpływają na efekty kształcenia. Warto przytoczyć wniosek dotyczący algorytmu rozwiązywania zadań tekstowych, który przyniósł konkretne efekty. Uczniowie nie obawiają się obecnie zadań tekstowych i przynajmniej dokonują analizy zadania. Większa grupa uczniów rozwiązuje z sukcesem zadania tekstowe. Kolejny wniosek przedstawiany przez dyrektora to praca z uczniem zdolnym. Dla tej grupy uczniów w szkole jest organizowana dodatkowa praca na kołach zainteresowań. Uczniowie mają możliwość udziału w różnych zajęciach pozaszkolnych oraz wyjazdu na organizowane przez inne instytucje, pokazy naukowe. Wdrożone zostały również

działania z programu naprawczego, który nadal jest realizowany we wszystkich klasach gimnazjum. Zdaniem dyrektora szkoły i nauczycieli wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Przykładem świadczącym o powyższej tezie jest, w opinii dyrektora, wdrożenie, wymienianego programu dotyczącego algorytmu rozwiązywania zadań tekstowych. Motywowanie uczniów do większego zaangażowania w pisanie egzaminu gimnazjalnego spowodowało, że uczniowie nie wychodzą przed czasem i starają się wykonywać zadania w teście. W ubiegłym roku gimnazjum uzyskało wyższe wyniki z egzaminu gimnazjalnego, rosłą wskaźniki EWD, jest to widoczne w przypadku części humanistycznej, gimnazjum jest szkołą sukcesu. W opinii szkoły o wzroście efektów kształcenia świadczy też liczba przyznawanych stypendiów naukowych przez wójta gminy, za rok szkolny 2008/2009 - 9 uczniów zostało uhonorowanych takim stypendium, 3 uczniów uzyskało stypendium sportowe. Potwierdzeniem uzyskania lepszych efektów kształcenia, jest zdaniem respondentów, mniejsza liczba uczniów zagrożonych oceną niedostateczną, czy też liczba uczniów niepromowanych. Ankietowani nauczyciele udzielili następujących odpowiedzi potwierdzających fakt, że wdrażanie wniosków przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia: 10 z 14 (71.43%) badanych nauczycieli zdecydowanie tak, 2 raczej tak 4 (28.57%).

Podsumowując, należy podkreślić, że gimnazjum podejmuje szereg działań mających na celu osiągnięcie sukcesu dydaktycznego przez każdego ucznia na miarę jego możliwości. W zdecydowanej większości te działania są zakończone sukcesem.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Uczniowie są aktywni

Komentarz:

Uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach organizowanych przez szkołę.

Nauczyciele uczestniczący w ankiecie wysoko oceniają stopień zaangażowania uczniów podczas prowadzonych przez siebie zajęć (13/14 na poziomie 7 i 8 w skali 8 stopniowej). Dla większości ankietowanych uczniów klas drugich (11/16) i trzecich (17/21) zajęcia lekcyjne są wciągające i angażujące. Bardzo rzadko zajęcia są interesujące i wciągające dla 2/16 uczniów z klasy II i 4/21 z klasy III. Na pytania ankiety nie udzieliło odpowiedzi 3/16 drugoklasistów. 18/20 rodziców uczestniczących w ankiecie wysoko ocenia poziom zaangażowania swojego dziecka w zajęcia szkolne (5/20 uważa, że stosunek dziecka do zajęć jest raczej niechętny). Podczas obserwowanych zajęć w pracę na lekcji zaangażowało się większość uczniów. Gimnazjaliści wykazali największe zainteresowanie podczas pracy w grupach i w momencie wykorzystywania fotografii dotyczących regionu, w którym mieszkają.

W szkole podejmuje się są działania mające na celu zwiększenia aktywności uczniów: nauczyciele stosują metody aktywizujące (np. metodę projektu), różnorodne formy pracy (praca grupowa, praca zróżnicowana) oraz środki dydaktyczne (np. środki multimedialne).

Uczniowie są samodzielni i autonomiczni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły.

Gimnazjaliści podejmują wiele inicjatyw dotyczących zdobywania dodatkowej wiedzy i rozwijania umiejętności. Pod kierunkiem nauczycieli wykonują dodatkowe prace wykraczające poza program nauczania przedmiotów. Wykorzystują lokalne możliwości (np. Dom Pracy Twórczej gromadzący renomowanych artystów) uczestnicząc w organizowanych wystawach, plenerach i obozach malarskich oraz w konkursach. Rozwijają swoje zainteresowania artystyczne w zespole tańca ludowego odnosząc sukcesy na arenie międzynarodowej. Uczestniczą w konkursach językowych, matematycznych, literackich. Najwięcej inicjatyw przejawiają w sporcie. Startujący w zawodach bardzo często są laureatami na szczeblu wojewódzkim (dziewczęta -drużynowo tenis stołowy V miejsce, indywidualnie IX, XV miejsce). Uczniowie podejmują inicjatywy w zakresie rozwijania wiedzy historycznej i postaw patriotycznych. Młodzież dla uczczenia rocznicy zbrodni katyńskiej zorganizowała m.in. uroczystą akademię według własnego pomysłu. Z inicjatywy uczniów w szkole organizowany jest Dzień Samorządności, w czasie którego wcielają się w rolę nauczycieli, przeprowadzając lekcje. Dzieci są pomysłodawcami Festiwalu Piosenki Obcojęzycznej. Uczestnicząc w tej imprezie doskonaliły kompetencje językowe i prezentowanie siebie. W celu poznania nowości w dziedzinie nauk ścisłych gimnazjaliści biorą udział w pokazach chemicznych i fizycznych. Uczestniczyli w pokazach prowadzonych na UMCS w Lublinie i PWSZ

w Chełmie. Zaproponowali wyjazd do Muzeum Techniki w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie, na pokazy chemiczne z okazji obchodów rocznicy śmierci Marii Skłodowskiej - Curie. Z inicjatywy uczących się organizuje się wyjazdy na pikniki naukowe (w roku 2009/2010 uczestniczyło w nich 27 uczniów), na których spotykają naukowców z całego świata. Gimnazjaliści wykazują inicjatywy w zakresie rozwijania umiejętności interpersonalnych: nawiązywania kontaktów z innymi ludźmi, komunikacji i sposobu porozumiewania się, pracując w grupach i podejmując się organizacji różnych przedsięwzięć, np. wyjazdów integracyjnych, organizacji pobytu w Uhrze kolegów z Białorusi i Ukrainy. Aby poznać swoje możliwości, zainteresowania i dokonać właściwego wyboru drogi życiowej - szkoły lub zawodu zgłaszają się do poradni psychologiczno-pedagogicznej na badania zawodoznawcze. Powyższe informacje potwierdzają uczniowie, nauczyciele, dyrektor oraz partnerzy szkoły i samorząd. W opinii młodzieży i jej rodziców, gimnazjaliści mają wpływ na swój rozwój, m.in. poprzez wybór kółek zainteresowań i zajęć dodatkowych, wybór języka obcego lub imprez, które chcą organizować. Uczniowie są samodzielni w podejmowaniu działań na rzecz swojego rozwoju. Zdaniem nauczycieli uczestniczących w wywiadzie poziom aktywności uczniów jest wysoki. Rodzaje aktywności uzależnione są od możliwości i zainteresowań młodzieży. Szkoła stwarza uczniom warunki do indywidualnego rozwoju i wspiera gimnazjalistów w realizowaniu ich pomysłów (nauczyciele uczestniczący w wywiadzie). W ramach programów unijnych w roku 2008/2009 zorganizowano dodatkowe zajęcia doradztwa zawodowego, kontynuowane przez szkołę w bieżącym roku szkolnym. Umożliwia się realizację inicjatywy uczniów związanej z uczestnictwem w Giełdzie Szkół, dającej możliwość dokonania właściwego wyboru miejsca kontynuowania nauki. Inicjatywy uczniów, ich zaangażowanie w podejmowane działania i wsparcie szkoły przynosi efekty widoczne w późniejszym czasie. Jedną z uczennic rozwijającą zainteresowania artystyczne w gimnazjum wzięła udział w Festiwalu Poezji Śpiewanej "Poezja śpiewana Jacka Wójcickiego i Jacka Kaczmarskiego" i zdobyła I miejsce. Gimnazjaliści i absolwenci, członkowie Zespołu Pieśni i Tańca zdobywają nagrody wykonując repertuar "Uherzaków" w kraju i za granicą. Absolwent gimnazjum rozwijający swoje zainteresowania taneczne w szkole w Uhrze zdobył tytuł Mistrza Polski w tańcu nowoczesnym, odnosi zwycięstwa na szczeblu międzynarodowym. Uczennica, występująca w teatryku szkolnym jest współzałożycielką teatru "Znak Czasu" i rozwija karierę piosenkarki.

Gimnazjaliści rozwijają swoje umiejętności sportowe. Doskonalić się podczas treningów uzyskują coraz lepsze wyniki i zostają reprezentantami gminy, powiatu a następnie województwa. Absolwenci gimnazjum reprezentują w zawodach obecne szkoły i rywalizują ze sobą, np. w tenisie stołowym (wywiad z nauczycielami, kronika szkoły). Wszyscy nauczyciele pomagają uczniom w realizacji inicjatyw na rzecz ich rozwoju (ankieta dla nauczycieli).

Uczniowie są samodzielni w podejmowaniu różnorodnych aktywności na rzecz rozwoju szkoły.

Gimnazjaliści zgłaszają i realizują inicjatywy mające na celu rozwój szkoły i rozwój środowiska lokalnego. Corocznie porządkują cmentarz prawosławny. Opiekują się miejscami pamięci narodowej, np. Pomnikiem Powstańców Styczniowych w Deputyczach, który z ich inicjatywy stał się lokalnym centrum obchodów świąt państwowych i uroczystości patriotycznych. Uczniowie są autorami nowej formuły obchodów świąt polegającej na włączeniu w ich scenariusz części artystycznej, śpiewu pieśni patriotycznych oraz hymnu. Młodzież przyczyniła się do organizacji wyjazdu do Pałacu Prezydenckiego po tragedii smoleńskiej, z którego przekazano relacje w prasie lokalnej, w Internecie i w środowisku rodzinnym uczniów (informacje z wywiadu z dyrektorem, z uczniami i nauczycielami). Uczniowie podejmują działania na rzecz uczniów szkoły podstawowej i dzieci przedszkolnych. Corocznie organizują uroczyste przyjęcie dzieci młodszych w grono czytelników biblioteki szkolnej. Dla klas pierwszych gimnazjum przygotowują "otrząsiny". W ramach realizacji programu "Trzymaj formę" klasa I gimnazjum przygotowała i prezentowała dla młodszych dzieci program na temat zdrowego odżywiania się. Uczniowie zorganizowali pokazy fizyczne dla uczniów szkoły podstawowej. Wpływ na rozwój szkoły mają prowadzone przez młodzież akcje charytatywne. Na rzecz Hospicjum im. Małego Księcia w Lublinie każdego roku organizuje się zbiórki pieniędzy do puszek na terenie szkoły i okolicznych miejscowości, aukcje prac uczniowskich, kiermasze ciast. Klasa trzecia zorganizowała mikołajki dla dzieci z Domu Dziecka w Chełmie przekazując wychowankom prezenty. Uczniowie angażują się w prace na rzecz szkoły wykonując pomoce dydaktyczne stanowiące uzupełnienie braków w bazie dydaktycznej. Z inicjatywy uczniów powstała siłownia szkolna wyposażona w sprzęt sfinansowany przez Wójta Gminy Chełm, z której korzysta młodzież szkolna i nieuczęszczająca do gimnazjum. Uczniowie wystąpili z inicjatywą zorganizowania rozgrywek dla siebie i grup nieformalnych młodzieży tzw. "piątek" na boisku i na sali gimnastycznej gimnazjum, w ramach zagospodarowania czasu wolnego. Obecnie turniej rozciągnął się na rozgrywki w tenisa stołowego i na dorosłych, a patronat objął Wójt Gminy Chełm. Gimnazjaliści mają wpływ na organizację dni wolnych w czasie ferii. Pomysły uczniów miały

wpływ na przystąpienie szkoły do rodziny szkół im. Romualda Traugutta. Samorząd Szkolny inicjuje organizację imprez uczniowskich, między innymi o charakterze rekreacyjno -turystycznym. W tym roku w ramach obchodów Dnia Dziecka był inspiratorem imprezy integracyjnej uczniów z rodzicami i nauczycielami połączonej z wycieczką do Sobiboru. Proponuje udział w konkursach, organizację imprez, obchody świąt (wigilia, choinka), przygotowuje gazetki ściennie. Uczniowie chętnie reprezentują szkołę w konkursach międzyszkolnych, aktywnie działają w programie Comenius. Wykorzystują swoje umiejętności gry na instrumentach i tańca w celu uatrakcyjnienia imprez. W gimnazjum powstały zespoły pomocowe i samokształceniowe mające na celu wsparcie uczniów słabiej uczących się lub mających problemy z nauką. Na powyższe działania wskazują dyrektor, nauczyciele i uczniowie uczestniczący w wywiadach oraz wyniki ankiet dla nauczycieli.

Wszyscy uczniowie klasy II i większość respondentów z klasy III uczestniczących w ankiecie(16/16, 18/21) mają wpływ na to, co dzieje się w szkole. Większość ankietowanych drugoklasistów wskazuje swój wpływ na zakres omawianego materiału (9/16), a trzecioklasistów na organizację zajęć (19/21). Swój wpływ na stosunek nauczycieli do uczniów potwierdza 7/16 uczniów klasy II i 16/21 klasy III. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie twierdzą, że dzielą się z nauczycielami i innymi pracownikami swoimi pomysłami, na to, co chcieliby robić w szkole. W opinii dyrektora, nauczycieli i uczniów działania zainicjowane przez gimnazjalistów dotyczące rozwoju szkoły i rozwoju uczniów są realizowane. Uczniowie twierdzą, że dla szkoły wszystkie ich pomysły są ważne.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Respektowane są normy społeczne

Komentarz:

Uczniowie w szkole czują się w bezpiecznie i wiedzą jakiego postępowania się od nich oczekuje. O tym, iż uczniowie czują się bezpiecznie świadczą wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród gimnazjalistów klas II i III. Zdecydowana większość respondentów z klasy II wszędzie w szkole czuje się bezpiecznie (15/16). Wszyscy ankietowani drugoklasiści bezpiecznie czują się w klasie (16/16), na boisku (16/16), w toaletach (16/16), w szatni (16/16), na stołówce (16/16) i na korytarzu (15/16). Zdecydowana większość respondentów czuje się bezpiecznie przebywających w szkole poza zwykłymi godzinami jej pracy (15/16). 15/16 ankietowanych w szkole nie obawia się nikogo (1/16 czuje obawę przed sprawdzianami i kartkówkami). Uczniowie nie obawiają się: innych uczniów (16/16), uczennic (16/16), nauczycieli (16/16), dyrektora (16/16), pracowników obsługi(16/16) i osób spoza szkoły (16/16). Wszyscy ankietowani uczniowie z klasy III czują się bezpiecznie w czasie lekcji, podczas przerw w szkole i na podwórku lub boisku.

Rodzice, partnerzy szkoły i pracownicy niepedagogiczni twierdzą, że młodzież w szkole czuje się bezpiecznie, a szkoła podejmuje działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa.

W opinii rodziców uczestniczących w wywiadzie nauczyciele pełnią dyżury na korytarzach, przed szkołą, przy wsiadaniu dzieci do autobusu, w szatni, podczas dyskotek w szkole. Twierdzą, że w szkole nie ma zagrożeń w postaci używek i środków psychoaktywnych. Na bezpieczeństwo uczniów ma wpływ małe środowisko, w którym wszyscy się znają, a osoby obce są zawsze zauważone. Partnerzy szkoły i samorząd twierdzą, że gimnazjum spełnia normy określone w przepisach o bezpieczeństwie w szkole. Przedstawiciele policji wskazują, że w gimnazjum nie ma przemocy, cyberprzemocy, nie ma zgłoszeń o czynach karalnych popełnianych przez młodzież, nie ma doniesień ani od uczniów, ani od nauczycieli, ani od rodziców o zjawisku "fali". Uczniowie potrafią się zachować bezpiecznie. Młodzież uczestniczy w turniejach podnoszących wiedzę o bezpieczeństwie np. "Jestem bezpieczny", w spotkaniach profilaktycznych prowadzonych przez policję, dotyczących czynów karalnych i środków psychoaktywnych ("Nie biorę", "Nie piję"). Respondenci wyrażają opinię, że dzieci lubią szkołę, o czym świadczy, przychodzenie uczniów na zajęcia przed czasem. Z informacji uzyskanych od pracowników niepedagogicznych wynika, że w szkole zainstalowany jest monitoring, dzięki któremu widoczne

jest otoczenie zewnętrzne i newralgiczne miejsca w szkole. W czasie przerwy na korytarzu, obok łazienki są obecni pracownicy obsługi, którzy zwracają uwagę na zachowania uczniów. W szkole zapewnione jest bezpieczeństwo pod względem technicznym. Pracownicy niepedagogiczni podkreślają, że zachowane jest również bezpieczeństwo w czasie dyskotek i w czasie powrotów uczniów do domu. W ocenie pracowników, w szkole nie ma miejsc, w których częściej niż gdzie indziej zdarzają się zachowania niewłaściwe.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy.

Wszyscy uczniowie uczestniczący w ankiecie "Moja Szkoła" twierdzą, że zasady właściwego zachowania się w szkole są dla nich jasne, a według większości (15/16) nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą. Zdaniem zdecydowanej większości rodziców uczestniczących w ankiecie (18/20) uczniowie są informowani, jakich zasad należy przestrzegać w szkole. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie grupowym twierdzą, że w szkole wymagane jest kulturalne zachowanie, stosowanie form grzecznościowych, szacunek do nauczycieli. Informacje o zachowaniach (pozytywnych i negatywnych) odnotowywane są w dokumentacji. Zasady zachowania w szkole zapisane są w regulaminie i przypomina się je na początku każdego roku szkolnego. Dotyczą one zachowania uczniów na lekcji, stosunku do innych uczniów i nauczycieli.

W gimnazjum prowadzono konkurs na najlepiej zachowującą się klasę, w którym nagrodą był wyjazd na wycieczkę. Organizuje się "akcje bucik", czyli sprawdzenie noszenia zmiennego obuwia. Za nieprzestrzeganie tego obowiązku ustalone są sankcje. W szkole obowiązuje przepisowy strój szkolny i strój gimnastyczny na lekcjach wychowania fizycznego. Respondenci twierdzą, że uczniowie znają obowiązujące w szkole zasady zachowania się i obowiązki (czytanie lektur, odrabianie prac domowych, zdobywanie wiedzy, odpowiedni wygląd). Uczniowie mają swoje prawa (np. prawo do wypowiedzania swojego zdania, do swoich poglądów, do rozmów z nauczycielami o ocenach, do zgłaszania własnych inicjatyw, do korzystania z wyposażenia szkoły i pozostawiania w szkole podręczników). Gimnazjaliści twierdzą, że wychowawcy reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. Partnerzy szkoły i samorząd twierdzą, że uczniowie przestrzegają form grzecznościowych, prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami w czasie imprez i uroczystości na terenie miejscowości, wykazują zdyscyplinowanie podczas wyjazdów, młodzież ustępuje starszym miejsca. W opinii respondentów przykładem właściwych zachowań młodzieży jest fakt, że na terenie miejscowości nie spotyka się dewastacji np. przystanków. Uczniowie prezentują zachowania społeczne: opiekują się pomnikiem powstańców, grobami żołnierzy, cmentarzem innych wyznań, podejmują działania na rzecz innych. Uczniowie z zespołu pieśni i tańca zachowują się stosownie do miejsca i okoliczności zarówno w kościele, jak i na spotkaniu z konsulem. Pracują na rzecz dzieci polskich z zagranicy. Okazują szacunek swoim bliskim; swoim babciom, dziadkom, mamom poprzez np. organizacje okolicznościowych akademii. Obserwuje się więź absolwentów ze szkołą. Uczniowie gimnazjum są wzorem dla młodszych kolegów.

W szkole diagnozuje się zachowania uczniów. Z informacji uzyskanych od dyrektora wynika, że podstawą dokonywanych diagnoz są obserwacje zachowań uczniów prowadzone w różnych sytuacjach; podczas lekcji, wycieczek, kilkudniowych wyjazdów, podczas pobytu uczniów w placówkach, np. bibliotekach, kinach, teatrach, podczas uroczystości w szkole i poza szkołą. Materiałem diagnostycznym są informacje uzyskiwane z rozmów prowadzonych z uczniami, rodzicami i innymi osobami obserwującymi zachowania młodzieży oraz wyniki badań uczniów prowadzonych w poradni psychologiczno-pedagogicznej. W celu diagnozowania zachowań uczniów i zagrożeń wychowawcy prowadzą wśród wychowanków badania ankietowe. W szkole wykorzystano ankiety diagnozujące niepożądane zachowania uczniów (głównie zjawisko odrzucenia i izolowania uczniów), techniki socjometryczne do badania struktury nieformalnej klasy. Diagnozę zachowań ryzykownych przeprowadzono w 2009 r. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców potwierdza otrzymywanie informacji o zagrożeniach występujących w szkole (18/20). Podejmowane przez szkołę działania związane z diagnozą zachowań uczniów i zagrożeń potwierdza dokumentacja szkolna.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszanie zagrożeń oraz wzmocnienie zachowań pozytywnych. Głównym działaniem wzmocniającym zachowania pozytywne w ocenie dyrektora i rodziców uczestniczących w wywiadzie jest nagradzanie i wyróżnianie uczniów za zachowania pożądane. Gimnazjaliści uzyskują tytuł "Duma szkoły" za wywiązywanie się ze swoich obowiązków, kulturalne zachowanie, podejmowanie działań na rzecz innych i aktywność społeczną. Osiągnięcia w nauce i uzyskiwanie najlepszych wyników z egzaminów gimnazjalnych uczniów nagradza się Nagrodą Dyrektora. Wyróżniający się gimnazjaliści otrzymują stypendia sportowe i artystyczne za osiągnięcia w zawodach i konkursach na szczeblu wojewódzkim. Motywacyjną rolę odgrywa zamieszczanie na stronach internetowych i w prasie lokalnej informacji o sukcesach

uczniów oraz reprezentowaniu przez nich szkoły na zewnątrz. Za najwyższe osiągnięcia edukacyjne i wzorowe zachowanie uczniowie nagradzani są Stypendiami Wójta. Wręczeniu ich towarzyszy odpowiednia oprawa. Na forum uczniów, rodziców i gości zaproszonych z całej gminy wyczytuje się nazwiska laureatów i indywidualnie wręcza przyznane wyróżnienia, a ich rodzicom listy gratulacyjne. Zdaniem rodziców jest to niezwykle ważne wydarzenie.

Szkoła podejmuje starania, aby każde pozytywne zachowanie uczniów było zauważone i docenione. Nauczyciele obserwują uczniów, analizują ich osiągnięcia i na tej podstawie proponują kandydatury do nagród. Uczniowie są nagradzani za reprezentowanie szkoły w zawodach sportowych, konkursach artystycznych, za prace w organizacjach szkolnych, za wysoką frekwencję, za oszczędzanie w SKO, za czytelnictwo. Dzieci uzyskują pochwały za pomoc słabszym kolegom, za przygotowywanie uroczystości, dekoracji, za występy itp.

O odnotowywanym na co dzień wzorowym postępowaniu uczniów informuje się rodziców. Zapisy brane są pod uwagę podczas wystawiania ocen zachowania. W opinii większości rodziców uczestniczących w ankiecie (17/20) nauczyciele dostrzegają i chwala zachowania uczniów.

W szkole podejmuje się działania mające na celu zmniejszanie zagrożeń. Realizuje się m.in. Program "Trzymaj formę". Promuje on aktywność fizyczną, uczy prawidłowego sposobu odżywiania się, ponoszenia odpowiedzialności za zdrowie i dokonywane wybory, rozwija zainteresowania uczniów. Program realizowany jest metodą projektu. Zmniejszanie zagrożeń oraz wzmacnianie zachowań pozytywnych realizuje się poprzez stosowanie strategii profilaktycznych. Dostarczenie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań ryzykownych i umożliwienie dokonywania racjonalnych wyborów odbywa się poprzez projekcje filmów (cykl "Nie zamykaj oczu", "Lekcje przestrogi"), uczestnictwo w spotkaniach prewencyjnych prowadzonych przez policję i in. Uczniowie biorą udział w zajęciach i warsztatach profilaktyczno-edukacyjnych rozwijających umiejętności komunikacyjne, rozwiązywania konfliktów, empatii, tolerancji, radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Szkoła podejmuje działania alternatywne skierowane do wszystkich uczniów gimnazjum (zajęcia sportowe, turystyczno-rekreacyjne, zajęcia artystyczne), służące opóźnieniu wieku inicjacji używania środków psychoaktywnych, zapobieganiu lub zmniejszeniu zasięgu zachowań ryzykownych, w tym agresji, przemocy i cyberprzemocy. W celu przeciwdziałaniu i wobec zdiagnozowanych zagrożeń w szkole realizowany jest "Program Siedmiu Kroków". W oparciu o wyniki diagnozy dokonanej w listopadzie 2009 r. wprowadzono do realizacji program "Nie dziękuję nie biorę" składający się z cyklu zajęć dla uczniów, nauczycieli i rodziców. Szkoła uczestniczy w programie "Jestem bezpieczny". Organizuje się systematyczne spotkania uczniów z przedstawicielami policji, w tym na tematy odpowiedzialności prawnej nieletnich czy dotyczące środków psychoaktywnych. Uczniowie uczestniczą w projekcjach filmów, których treść związana jest z zagrożeniami, jakie niosą narkotyki, alkohol, Internet i przemoc. W działania profilaktyczne włączani są rodzice, dla których w bieżącym roku szkolnym prowadzono prelekcje w zakresie rozpoznawania narkotyków oraz konsekwencji prawnych ryzykownych zachowań młodzieży. W szkole stosuje się procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją (Program Przeciwdziałania Niestosowaniu Społecznemu i Demoralizacji wśród Nieletnich). Uczniowie klasy pierwszej uczestniczą w zajęciach integracyjnych służących budowaniu więzi między gimnazjalistami. Wśród uczniów klasy II prowadzono warsztaty poświęcone właściwym relacjom między uczniami. Zajęcia były odpowiedzią na problemy odrzucenia przez grupę nowoprzyjętego ucznia. Gimnazjaliści uczestniczą w prelekcjach prowadzonych przez specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznej, np. o uwarunkowaniach agresji. Zdaniem rodziców biorących udział w wywiadzie, nauczyciele wobec nieodpowiednich zachowań uczniów podejmują skuteczne działania. Rodzice są informowani na temat zachowań dzieci i mają możliwość kontaktowania się ze szkołą. Twierdzą, że mają możliwość indywidualnych kontaktów z nauczycielami i wychowawcami. W opinii pracowników niepedagogicznych szkoła podejmuje działania, aby eliminować niewłaściwe zachowania i wzmacniać właściwe. Podejmowane przez nich działania wspomagają nauczycieli. Zdaniem rodziców i pracowników niepedagogicznych uczniowie właściwie reagują na zwracane uwagi i liczą się ze zdaniem nauczycieli.

W opinii zdecydowanej większości rodziców uczestniczących w ankiecie (18/20) nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe i ryzykowne zachowania uczniów.

W szkole analizuje się podejmowane działania zmierzające do eliminacji zagrożeń i wzmacniania zachowań, ocenia ich skuteczność oraz modyfikuje.

Zdaniem dyrektora analizy dokonuje się na spotkaniach z nauczycielami. Dotyczy ona działań wychowawczych i interwencyjnych podjętych jako reakcje na zachowania uczniów lub pojawiające się problemy. Analizie

poddawane są informacje o frekwencji na zajęciach, zachowaniach uczniów poza szkołą, o losach absolwentów, a także wyniki ewaluacji programu wychowawczego oraz programów profilaktycznych realizowanych w szkole. Analiza działań podejmowanych dla eliminowania zagrożeń i wzmocnienia właściwych zachowań dokonywana jest na posiedzeniach zespołów wychowawczych oraz na posiedzeniach rady pedagogicznej. Dokonywanie analiz potwierdzają nauczyciele uczestniczący w wywiadzie i dokumentacja szkolna.

W szkole modyfikuje się działania wychowawcze uwzględniając inicjatywy uczniowskie.

W ramach modyfikacji wprowadzono zmiany w statucie w obszarze praw i obowiązków uczniów, które uzupełniono o obowiązek noszenia stroju szkolnego i stroju galowego podczas uroczystości. Wychowawcy na bieżąco modyfikują programy wychowawcze dla poszczególnych klas w zależności od potrzeb, np. w klasie II wprowadzono zajęcia dotyczące relacji między uczniami w klasie, w klasie I wprowadzono zajęcia poświęcone empatii, tolerancji, komunikacji i właściwych zachowań uczniów. Wprowadzono działania dotyczące kształtowania nawyków i świadomości zdrowego odżywiania się i aktywności fizycznej (Program "Trzymaj formę"). Na zajęciach sportowych nauczyciele podjęli działania związane z kształtowaniem pozytywnych postaw społecznych - postawy fair play - wzbogacając programy o tematy dotyczące rywalizacji, pokonania własnych negatywnych emocji, szacunku do przeciwnika itp. Na powyższe działania wskazuje dyrektor i nauczyciele uczestniczący w wywiadzie. Z informacji uzyskanych od dyrektora oraz nauczycieli wynika, że zgłoszone inicjatywy młodzieży zostały zrealizowane. Przykładem jest uwzględnienie podczas oceniania zachowania sukcesów uczniów, realizacja proponowanych tematów na godzinach z wychowawcą. Uczniowie zgłosili inicjatywę, aby z katalogu konsekwencji swoich niewłaściwych zachowań wykreślić informowanie o przewinieniach rodziców w zamian za wprowadzenie innych, np. wykonywanie dodatkowej pracy. Inicjatywa ta została przyjęta, lecz dotyczy tylko wybranych zachowań niepożądanych. Ponadto gimnazjaliści wnoszą propozycję reakcji wychowawczych na niewłaściwych zachowań kolegów. Uczniowie uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że odpowiada im "oferta szkoły w zakresie praw i obowiązków i nie chcieliby niczego zmieniać", w szkole jest dobrze". Większość nauczycieli uczestniczących w ankiecie (11/14) twierdzi, że w swoich działaniach wychowawczych uwzględnia inicjatywy uczniów.

Uczniowie prezentują właściwe zachowania . Wskazują na to informacje uzyskane od nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, mówiące o otrzymywaniu przez szkołę pochwał za zachowania uczniów podczas imprez pozaszkolnych, pobytu na wyjazdach, w kinie, w autobusie listy pochwalne od kierowników ośrodków nad Jeziorem Białym, pod Krakowem, pochwały od kierownika kina, kierowcy autokaru). Podczas pobytu za granicą uczniowie nie odłączają się od grupy, nie sprawiają problemów wychowawczych. Wzorowo zachowują się w miejscach, w których spędzają czas wolny (w kawiarni, kręgielni). O właściwych zachowaniach uczniów świadczy fakt nieudzielania uczniom kar statutowych poprzednim i bieżącym roku szkolnym (wywiad z dyrektorem). Pracownicy niepedagogiczni i nauczyciele uczestniczący w wywiadach twierdzą, że w szkole nie spotyka się niewłaściwych zachowań uczniów, choć zdarzają się nieliczne przypadki drobnych wykroczeń (bieganie po szkole, kłótnie). Odzwierciedleniem osiągnięć wychowawczych są informacje o absolwentach, chwalonych za prezentowane zachowania przez nauczycieli ze szkół, do których aktualnie uczęszczają.

Większość nauczycieli uczestniczących w ankiecie wskazuje, że w szkole wśród uczniów zdarza się agresja psychiczna i werbalna (10/14 odpowiedzi), część respondentów (4/14) wskazuje na agresję słowną między uczniami. W opinii ankietowanych w szkole nie występują zachowania ryzykowne (14/14). Wyniki obserwacji szkoły nie wskazują na występowanie zachowań świadczących o łamaniu ogólnie przyjętych norm społecznych poza jednym przypadkiem dotyczącym zaczepiania ucznia przez kolegę. Szybka reakcja nauczyciela na zaistniałe zdarzenie wpłynęła na rozwiązanie problemu.

Poziom spełniania wymagania: B

Wnioski z ewaluacji:

Wnioski:

1. W szkole dokonuje się analizy wyników egzaminu gimnazjalnego, a wdrażane wnioski służą poprawie efektywności kształcenia. Wskazana jest kontynuacja działań w tym zakresie.
2. Szkoła stosuje różnorodne metody i strategie analizy wyników egzaminu gimnazjalnego, co pozwala na zgromadzenie danych do modyfikacji działań szkoły.
3. Szkoła podejmuje różnorodne działania przyczyniające się do opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości rozwojowych gimnazjalistów.
4. W gimnazjum panuje atmosfera sprzyjająca edukacji, uczniowie mają poczucie, że nauczyciele wierzą w ich możliwości.
5. Szkoła stwarza uczącym się warunki do rozwoju. Podejmowane, wielorakie działania przyczyniają się do wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży ze środowiska wiejskiego.
6. Uczniowie podejmują różnorodne aktywności na rzecz własnego rozwoju i rozwoju szkoły, a nauczyciele wspierają ich w realizacji zainicjowanych działań.
7. Uczniowie w szkole czują się bezpiecznie i prezentują zachowania zgodne z obowiązującymi normami.
8. W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu wzmocnienie pozytywnych zachowań oraz eliminowanie zagrożeń.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B

Raport sporządzili:

Krystyna Sawicka

Anna Tusińska

Kurator Oświaty: